

Sygn. akt II K 1110/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Żuchowski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Ewald

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej D. Wysińskiej-Tycińskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada i 13 grudnia 2016 r.

sprawy: oskarżonego J. M. urodz. (...) w S.

syna M. i W. z d. R.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 4 stycznia 2016 r. do chwili obecnej w T. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu samochodu m-ki A. (...) o nr (...) nr (...) (...) stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu nr (...) z dnia 12 marca 2009 r., gdzie pomimo rozwiązania umowy i przejęcia przez bank całości własności pojazdu nie wydał wskazanego pojazdu powodując straty w wysokości 20.400 zł na szkodę (...).

tj. o przestępstwo określone w art. 284 § 2 kk

I. przyjmując, iż oskarżony **J. M.** przez to, iż w styczniu 2016 r. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu samochodu m-ki (...) o nr (...) nr (...) (...) stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu nr (...) z dnia 12 marca 2009 r., gdzie pomimo rozwiązania umowy i przejęcia przez bank całości własności pojazdu nie wydał wskazanego pojazdu powodując straty w wysokości 20.400 zł na szkodę (...). przez co wyczerpał znamiona z art. 284 § 2 kk w myśl art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne warunkowo umarza na okres 2 (dwóch) lat tytułem próby;

II. na podstawie art. 67 § 3 kk zobowiązuje oskarżonego do spełnienia świadczenia poprzez uiszczenie kwoty 300 (trzysta) zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) zł tytułem opłaty i obciąża wydatkami w wysokości 70 (siedemdziesiąt) zł.

sygn. akt II K 1110/16

UZASADNIENIE

W dniu 12 marca 2009 r. została zawarta umowa pożyczki nr (...) pomiędzy oskarżonym J. M. a (...). Na podstawie tej umowy została udzielona pożyczka w wysokości 86.417,11 zł. Pożyczka miała zostać spłacona w 96 miesięcznych ratach. Wraz z umową pożyczki została zawarta umowa na przewłaszczenia na zabezpieczenie. Na mocy tej umowy oskarżony przeniósł na rzecz (...). udział 49/100 własności samochodu marki (...). Zgodnie z § 2 ust 3 d oskarżony

wyraził zgodę na przejście na (...) pozostałej przysługującej mu części udziału w prawie własności samochodu w dniu następnym po dniu, w którym upłynął okres wypowiedzenia umowy pożyczki. Ponadto w myśl § 7 f J. M. miał obowiązek niezwłocznego zawiadomienia (...) o zmianie nazwiska, adresu zamieszkania i miejsca pracy pod rygorem odpowiedzialności za powstałe szkody. Po podpisaniu umowy oskarżony dokonał wpłaty 40 rat pożyczki. Ostatnia rata przed wypowiedzeniem umowy została wpłacona w dniu 27 kwietnia 2012 r. Umowa została wypowiedziana 10 września 2012 r. W dniu 5 września 2013 r.(...) złożył wniosek o wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Postępowanie to zostało umorzone w dniu 5 listopada 2013 r. z powodu bezskuteczności egzekucji.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego k.32-33, 64-65

zeznania świadka K. D. k.13-14, 65

umowa przewłaszczenia k. 3

umowa pożyczki k. 15 akt

wniosek k 1 akt (...)

postanowienie k. 32 akt (...)

W dniu 4 stycznia 2016 r. zostało wysłane do oskarżonego wezwanie do wydania pojazdu marki (...), które wróciło z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie”. W tym czasie wartość samochodu wynosiła 20.400 zł.

(dowód : zeznania świadka K. D. k. 13-14, 65

wezwanie k. 5 akt)

W dniu 8 sierpnia 2015 r. M. K. próbował skontaktować się z oskarżonym w jego miejscu zamieszkania. W trakcie rozmowy z byłą żoną oskarżonego ustalił, iż J. M. nie przebywa pod wskazanym adresem. W informacji tej osoby wynikało, iż oskarżony celowo nie wskazał miejsca nowego pobytu.

(dowód : zeznania świadka M. K. k. 44,70

notatka k. 4 akt)

Po wszczęciu postępowania przygotowawczego w sprawie w dniu 7 września 2016 r. pojazd (...) o nr rej (...) A został zabezpieczony na posesji w miejscowości (...). Samochodem dysponował oskarżony. W dniu 9 września 2016 r. w dobrym stanie został przekazany pracownikom (...).

(dowód: zeznania świadka M. K. k. 44, 70 akt

protokół zdawczo-odbiorczy k. 46 akt

notatka urzędowa k. 45 akt

protokół oględzin k.36-37 akt)

Oskarżony J. M. nie był karany sądownie.

(dowód : karta karna k. 28 akt)

J. M. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego jemu czynu w akcie oskarżenia. Na etapie postępowania przygotowawczego wyjaśnił, iż po spłacie 40 rat pożyczki w związku z kłopotami firmy, którą prowadził nie miał odpowiednich środków finansowych na dalsze wywiązywanie się z umowy. Twierdził, iż od 2012 r. zamieszkał w K.. Podkreślił, iż do dnia przesłuchania nie otrzymał żadnego pisma z żądaniem zwrotu samochodu. Wyjaśnił, iż gdyby

otrzymał takie pismo od razu zwróciłby pojazd (k.32-33 akt). Podtrzymał te wyjaśnienia na rozprawie (k. 64-65 akt). Wyjaśnił, iż nie kojarzył zapisów umowy nakładających na niego obowiązek informowania drugiej strony o zmianie miejsca zamieszkania. Nie miał informacji odnośnie tego, iż był poszukiwany przez M. K.. Przyznał, iż po zaprzestaniu spłaty rat kredytu nie kontaktował się z bankiem.

Analiza wyjaśnień oskarżonego wskazuje, iż zasadniczo stan faktyczny ustalony przez Sąd nie był kwestionowany. Oskarżony potwierdził bowiem fakt zawarcia umowy pożyczki i przewłaszczenia samochodu na zabezpieczenie zobowiązania. Nie negował także tego, iż od 2012 r. zaprzestał spłacać pożyczkę, a samochód zwrócił dopiero w 2016 r. Linia obrony oskarżonego polegała na twierdzeniu, iż nie miał zamiaru przywłaszczenia samochodu. Uważał, iż gdyby otrzymał informacje o żądaniu zwrotu samochodu uczyniłby to niezwłocznie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków **K. D.** (k. 13-14, 65 akt) i **M. K.** (k.44, 70 v) przedstawicieli (...). Zeznania tych osób nie były kwestionowane przez oskarżonego, a także znajdowały wsparcie w zgromadzonych w sprawie dokumentach w postaci umowy pożyczki i przewłaszczenia, wezwania do zwrotu samochodu.

Na wiarę zasługiwały także pozostałe zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów urzędowych w szczególności w postaci umowy pożyczki i przewłaszczenia własności samochodu.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy wskazać, że przywłaszczenie wiąże się z uprzednim posiadaniem rzeczy lub prawa majątkowego przez sprawcę. W przeciwieństwie więc do kradzieży, gdzie sprawca czynu zabiera spod władztwa osoby uprawnionej określoną rzecz, w przypadku przywłaszczenia, sprawca w chwili czynu jest już w legalnym posiadaniu określonej rzeczy (wyr. SN z 17.7.1978 r., OSNKW 1978, Nr 10, poz. 109) Istota przywłaszczenia sprawcy polega więc na bezprawnym potraktowaniu uzyskanej wcześniej cudzej rzeczy jak swojej własnej. Okolicznością tworzącą typ kwalifikowany przywłaszczenia w postaci sprzeniewierzenia (art. 284 § 2 kk), jest okoliczność powierzenia sprawcy rzeczy przez jej właściciela. Dochodzi tu więc do swoistego nadużycia zaufania, jakim obdarzył sprawcę właściciel rzeczy. Rzeczą powierzoną jest rzecz wydana sprawcy w określonym celu, za dobrowolną zgodą jej właściciela (por. wyr. SN z 28.6.1978 r., OSNKW 1979, Nr 10, poz. 103). Nie dochodzi tu jednak do przeniesienia prawa własności do tej rzeczy, ale uzyskaniu przez sprawcę innych praw do rzeczy (np. prawo do jej używania i pobierania pożytków). Przenosząc powyższe rozważania na stan faktyczny niniejszej sprawy, dojszć należało do wniosku, iż sprawca wypełnił znamiona przywłaszczenia sobie powierzonej mu rzeczy ruchomej. Nie ulega wątpliwości, że samochód osobowy jest rzeczą ruchomą. Pokrzywdzony przekazał go oskarżonemu, pod warunkiem świadczenia wzajemnego w postaci uiszczania rat kredytu i opłaty ubezpieczenia. W ocenie Sądu linia obrony oskarżonego polegająca na twierdzeniach, iż nie miał zamiaru przywłaszczenia samochodu nie może się ostać. Oskarżony podpisał umowę przewłaszczenia samochodu w której zobowiązał się do zawiadomienia banku między innymi o zmianie miejsca zamieszkania. Ponadto otrzymał regulamin kredytów samochodowych, gdzie znajdował się podobny zapis (k.14 akt). Oskarżony momencie zawierania umowy podał, iż mieszkał w T. przy ul. (...). Od 2012 r. zamieszkał w K. o czym nie poinformował banku. Należy podkreślić, iż od 2012 r. do 2016 r. nie spłacał pożyczki, korzystał z samochodu i w żaden sposób nie próbował kontaktować się z pożyczkodawcą. Co więcej z zeznań świadka M. K. wynikało, iż nie pozostawił informacji odnośnie aktualnego miejsca swojego pobytu ze względu na swoich wierzycieli. Różnica między przywłaszczeniem pojazdu a działaniem nie wyczerpującym znamienia tego terminu sprowadza się do rodzajowej odmienności celu działania sprawcy, a nie do braku lub istnienia zamiaru zwrotu pojazdu.

Pokrzywdzony, w świetle regulacji dotyczącej umowy pożyczki, miał prawo domagać się zwrotu samochodu z powodu braku terminowego regulowania rat. Zgodnie bowiem z umową przewłaszczenia samochodu pokrzywdzony stawał się w całości właścicielem po wypowiedzeniu umowy. Oskarżony nie odebrał wezwania do zwrotu samochodu, gdyż nie podał nowego miejsca swojego pobytu pomimo ciążycego na nim takiego obowiązku. Oskarżony przez kilka lat użytkował samochód chociaż zaprzestał spłaty pożyczki. W rezultacie pojazd chociaż wrócił do właściciela to jednak jego wartość była znacznie mniejsza niż w momencie wypowiedzenia umowy pożyczki i żądania jego zwrotu. Należy podkreślić, iż gdyby pokrzywdzony nie doprowadził do wszczęcia postępowania karnego i przejęcia w jego trakcie samochodu to oskarżony nadal byłby jego użytkownikiem. Tego rodzaju czyn pomimo nawet istnienia w nieokreślonej przyszłości zamiaru zwrotu pojazdu powinien być oceniony jako przywłaszczenie (podobnie E. Kunze

zabór pojazdu mechanicznego w celu krótkotrwałego użycia w ujęciu polskiego prawa karnego s. 102 Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1977). Tak należy bowiem traktować zachowanie oskarżonego, który nie widział przeszkód w władaniu samochodem pomimo świadomości przejścia jego własności na rzecz pokrzywdzonego, braku spłaty pożyczki i unikania kontaktu z przedstawicielem banku.

J. M. został oskarżony o to, iż: w okresie od 4 stycznia 2016 r. do chwili obecnej w T. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu samochodu m-ki (...)o nr (...) nr (...) (...) stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu nr(...) z dnia 12 marca 2009 r., gdzie pomimo rozwiązania umowy i przejęcia przez bank całości własności pojazdu nie wydał wskazanego pojazdu powodując straty w wysokości 20.400 zł na szkodę(...). tj. o czyn z art. 284 § 2 kk.

Zdaniem Sądu przyjęty opis czynu przez oskarżyciela wymagał korekty. Przepięstwo przywłaszczenia mienia ma charakter materialny. Zdaniem Sądu do popełnienia przestęstwa doszło w chwili braku reakcji oskarżonego na wezwanie do wydania pojazdu, co miało miejsce w styczniu 2016 r.

Przyjmując zatem, iż oskarżony J. M. wyczerpał znamiona zarzucanego mu czynu zabronionego z art. 284 § 2 kk Sąd warunkowo umorzył postępowanie karne na okres 2 lat tytułem próby. W ocenie Sądu w świetle zgromadzonego materiału dowodowego okoliczności popełnienia czynu nie budziły wątpliwości, natomiast wina i społeczna szkodliwość czynu nie były znaczne. Przede wszystkim należy podkreślić, iż pokrzywdzony odzyskał przedmiotowy samochód. W ocenie Sądu dotychczasowy sposób życia oskarżonego uzasadnia przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania, będzie przestrzegał porządku prawnego. Wyznaczenie okresu próby w wymiarze 2 lat powinno być wystarczające dla zweryfikowania tej pozytywnej prognozy kryminologicznej. Jediną dolegliwością dla oskarżonego było zobowiązanie tej osoby do spełnienia świadczenia w wysokości 300 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk i art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 Nr 49 poz. 223 ze zm.) Sąd orzekł o kosztach procesu.